

min Mening udvides til at omfatte flere og flere, og enhver Grundlovsændring med Hensyn til Valgretten vil komme til at gaa ud paa at udvide denne yderligere, faa flere og flere, helst alle, som have nogenlunde jævn Modenhed, til at deltage i Angivelsen af hele Landets parlamentariske og saglige Udvikling. Men naar det er Tilfældet, er der ingen Grund til nu at give dem, der allerede have Valgret, en større Indflydelse, og det er det, de faa ved, at der gives Vælgertallet en større Betydning, idet jo derved et mindre Antal Vælgere faa samme Indflydelse, som ellers et større Antal vilde faa. Dette er der, efter min Mening, ikke nogen Grund til, og det er absolut udemokratisk, thi det er en Udvidelse af en Ret, der i Forvejen er større, end den burde være, nemlig det at være Vælger, naar andre, der staa lige ved Grænsen, ere afskaarne derfra. Men jeg skal indrømme, at praktisk taget spiller det en forholdsvis lille Rolle, saa at der ikke er nogen Grund til at opholde sig videre derved. Det eneste Sted, hvor der kunde være Tale om, og hvor jeg indrømmer, at der er Grund til at tage Hensyn til Vælgertallet, er, hvor der ophobes en Mængde Mennesker midlertidig, f. Eks. særlig i Garnisonsbyer. Det er naturligt ved Kredsfordelingen at tage Hensyn til, at paa denne Maade en Del unge Mennesker i kortere eller længere Tid rent tilfældigvis kommer til i større eller mindre Grad at influere paa vedkommende Byers Størrelse. Det finder jeg naturligt. Hvis der derimod kunde tænkes en Valgkreds, hvor der var et overvejende Antal Kvinder, og som derved fik et ret stort Befolkningstal men et mindre Vælgerantal, vilde jeg være ret betænkelig ved at tage et stort Hensyn dertil, idet jeg netop vilde ønske, at hele dette Samfund, hvori Kvinderne danne en saa overvejende Del, fik en forholdsvis større Indflydelse.

Jeg tror, den Tankegang er baade tydelig og demokratisk nok, og hvis det havde vist sig, at en Hensyntagen til Vælgertallet vilde have stor praktisk Betydning, vilde jeg nære stor Betænkelighed ved at gaa med til, at dette indførtes som officielt Led i Fordelingsreglerne. Det samme er for saa vidt Tilfældet — men Faren er meget større — naar vi komme til at nævne Begrebet Befolkningstæthed, thi der kan ikke stilles bestemte matematiske Formler og Regler op, det maa være et delvis Skøn, hvor „omtrent“ maa have

en betydelig Elasticitet, men ogsaa i den Henseende have vi gjort et Fremskridt ved at faa Indenrigsministerens Opgørelse, som fastslaar en vis tilnærmelsesvis Forstaaelse af, hvad denne Regering og, forhaabentlig i Tilslutning dertil, denne Rigsdag forstaaer ved det rimelige Hensyn, som kan tages til Befolkningstæthed. Jeg vilde derfor have fundet mig ret betrygget, hvis det havde været muligt absolut at fastholde den Fordeling, som Indenrigsministeren har opstillet af Kredsene, og som de Herrer ville finde sikrest opgjort i Betænkningen, Bilag B, den sidste Kolonne. De Tal, som der findes, skulde jo være det Hovedresultat, man kommer til, naar man har taget alle de Hensyn, som Ministeren anbefaler ved sin Opgørelse, og som vi andre for saa vidt tiltræde.

Men nu kommer der en Vanskelighed: denne Opgørelse er beregnet efter 131 Kredse, men skulle vi gaa til denne Forandring, som er Betingelsen for overhovedet at gennemføre denne Sag, maa vi begynde med 123 Kredse. Nu kan man jo sige, og for en flygtig Betragtning tager det sig maaske saaledes ud, at man kan lige saa godt fordele 123 som 131. Det er ikke rigtigt. Der kommer nemlig det Hensyn til, at man inden for Landsdelene har det traditionelle Hensyn, som vi alle ere enige om bør tages, at Kredse ikke forsvinde, og at de nuværende opretholdes helst med saa lidt Omordning som muligt. Jeg er nemlig ganske enig med Ordføreren i, at man bør ikke gaa til Forandringer i Valgkredsene uden tvingende Nødvendighed, og gaar man til dem, bør de være saa smaa som vel muligt. Derimod maa jeg i Forbindelse hermed fastholde et andet Hensyn, nemlig, at man ikke ved Valgkredsordningen lader sig binde af Amtsgrænserne. Det er sikkert, at der nu er Fejl, som let kunne rettes ved, at man sletter Amtsgrænserne ud. Det er Udvalgets og sikkert ogsaa Tingets Mening, at i den Henseende vil man ikke holde sig streng.

Naar vi saa sige: Hvorledes gaar det med 123 Kredse, saa vilde jeg meget ønske, at man havde vist noget større Sympati for en Tanke, som jeg bestandig har draget frem, nemlig den at faa en Opgørelse af, hvorledes Fordelingen vil blive med 123 Kredse. Jeg rejser ingen Sigtelse eller Beklagelse, men jeg tror, at Sagen vilde have været lagt nok saa sikkert til Rette, hvis der havde været udfoldet stærkere Bestræbelser baade fra Flertallets og Ministerens Side, da denne Tanke kom op, og det officielt blev be-